

PŘIPOMÍNKY

k zákonu, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Obecně

Úřad pro ochranu osobních údajů uplatňuje připomínky, a to včetně zásadních, zejména k osobním údajům.

ÚOOÚ považuje návrh § 40 odst. 3 a dalších obdobných ustanovení za obecný, vedoucí k možným výkladovým nejasnostem, neboť není dán jasný jednoznačný rozsah údajů, které nemají být zveřejňovány. ÚOOÚ požaduje upřesnit povahu údajů tak, aby nedocházelo nejasnostem ve výkladu obdobným nedávné negaci § 8a zvláštním ustanovením § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím.

ÚOOÚ v návaznosti na jednání k zákonu o svobodném přístupu k informacím opakovaně upozorňuje na nebezpečnost prostého překlápění úřední desky, tj. na paušální kopírování osobních údajů z úředních listin na Internet, což je bez dalších opatření a nastavení v prostředí Internetu v rozporu s § 5 odst. 3 zákona ochrany osobních údajů.

ÚOOÚ dále navrhuje upravit pořizování a zveřejňování obrazového a zvukového záznamu z jednání zastupitelstva obce jiným způsobem.

K posílení rozpočtové odpovědnosti územní samosprávy by měl překladačel zvážít recepci předběžného státního dozoru z § 43 odst. 3 zákona č. 126/1920 Sb. z. a n., o organizaci politické správy: „Jde-li o zcizení zemské nemovitosti, jejíž hodnota převyšuje 500.000 Kč, vyžaduje příslušné usnesení zemského zastupitelstva k své platnosti schválení vlády.“

K jednotlivým ustanovením

1. V čl. I bodu 6 se v § 39 odst. 3 větě první se slova „jméno a příjmení fyzické osoby nebo název, sídlo a identifikační číslo právnické“ nahrazují slovy „identifikační údaje“. Tutéž změnu provést v § 18 odst. 3 zákona o krajích a § 36 odst. 3 zákona o Praze.
Tato připomínka je zásadní.

Odůvodnění:

Není zřejmá potřeba plytké (toliko jmenné) identifikace osoby, které má být dar poskytnut.

Navíc, má-li být podle navrhovaných ustanovení záměr uváděn také na elektronické úřední desce (způsobem umožňujícím dálkový přístup), je třeba jej provádět citlivým způsobem tak, aby byl dodržen § 5 odst. 3 zákona o ochraně osobních údajů.

Dokument zveřejněný na Internetu bez pravidel zabraňujících nedovoleným formám automatizovaného zpracování údajů, např. trasování, profilování či sběru pro jiné účely využití (tj. často zneužití) osobních údajů, má, namísto výčtu osobních údajů jednotlivců

(jichž se týká), obsahovat pouze odkaz na úřední agendu, kde lze plné osobní údaje získat. Pokud je skutečně účelné identitu jednotlivce zpřístupňovat nejen v místě úřadu, komunikací se zájemci o informace apod., ale také masově, tj. přímo zveřejnit, je třeba zvolit takovou metodu (unikátních) odkazů z dokumentu, aby po ukončení doby, po kterou je nezbytné (účelné) příslušnou agendu řešit a dokument na Internetu vyvěšovat, nebyly dále zbytečně dostupné a šířeny osobní údaje.

Soukromí člověka nemusí být dotčeno jen poté, co byla úřední věc vyřízena, např. pašální dostupností osobních údajů z úředních listin v internetových archivech a vyhledávacích či jiných indexačních systémech vedených často pro výdělečné účely, ale především tím, že se údaje časem stávají zastaralými a nepřesnými či prostě neúplnými, což v době informační společnosti jednotlivce výrazně poškozuje.

U některého člověka postačí k identifikaci v závislosti na kontextu pouhé osobní jméno, je-li dostatečně unikátní, u jiných nepostačuje ani datum narození, které jako identifikační údaj by nemělo být nadužíváno být, neboť může vést k věkové diskriminaci. Pojem „jméno“ v sobě obsahuje i příjmení. Proto nelze doporučit absolutní sadu identifikačních údajů, nýbrž je nutno identifikační údaje volit kontextově.

2. V čl. I bodu 7 (§ 40 odst. 3) by slova „podle jiného právního předpisu vyloučeny ze zpřístupnění“ měla být nahrazena konkrétním výčtem. Tutéž změnu provést v § 19 odst. 3 zákona o krajích a § 36a odst. 3 zákona o Praze. **Tato připomínka je zásadní.**

Odůvodnění:

Poznámka pod čarou nemá normativní charakter. Pro adresáta právního předpisu je proto dosti nejasná, jaká výjimka se má na mysli.

3. V čl. I bodu 7 (§ 40 odst. 4) se slova „adresa internetových stránek“ nahrazují slovy „hluboký odkaz na internetovou stránku“ nebo „odkaz na konkrétní internetovou stránku“.

Odůvodnění:

Pouhá adresa internetových stránek není dostatečně konkrétní a může být až nemožné požadovanou informaci najít. Proto by měla být uváděna konkrétní stránka.

4. V čl. I bodu 38 § 95 odst. 3 věta třetí zní: Zápis je veřejně přístupný po dobu 1 roku. Tutéž změnu provést i v následujících bodech, počínaje bodem 41. **Tato připomínka je zásadní.**

Odůvodnění:

V návrhu se jak v tomto případě, tak i ve všech ostatních případech, kdy dochází k povinnosti obce nebo kraje zveřejnit určité typy dokumentů, navrhuje formulace, která není jednoznačná. Slovní spojení „nejméně po dobu 5 let“ tak může znamenat velké rozdíly i zátěž pro menší obce a může způsobit i velké finanční náklady spojené s touto povinností. V návrhu dále není zdůvodněna délka doby. S ohledem na účel zpřístupňování, který má bezesporu zajistit transparentnost a aktuálnost procesů, se navrhuje tuto dobu zkrátit.

5. V čl. I bodu 38 § 95 odst. 4 zní: „Zastupitelstvo obce může svým usnesením povolit pořizování obrazového a zvukového záznamu z jednání zastupitelstva. Podrobnosti o pořizování a zveřejňování záznamu, včetně délky zveřejňování, stanoví jednací řád zastupitelstva obce.“ Tutéž změnu provést v zákoně o Praze a krajském zřízení. **Tato připomínka je zásadní.**

Odůvodnění:

Podle většinového odborného právního názoru není možné legálně pořizovat obrazový a zvukový záznam z jednání zastupitelstva obce bez souhlasu všech záznamem dotčených osob a následně záznam zveřejnit na Internetu. Ten, kdo tak činí (i v dobré víře), s odůvodněním, že umožňuje lepší informovanost občanů o dění v obci, tak porušuje zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, příp. zasahuje do práv zaručených občanským zákoníkem.

Návrhem ÚOOÚ by bylo lépe umožněno zastupitelstvům používat moderní komunikační technologii, v souladu se zákonnými požadavky na zpracování osobních údajů, pro lepší informování občanů ale i veřejnosti o dění v obci.

Jedná se o speciální právní normu k § 5 zákona o ochraně osobních údajů. Jednací řád zastupitelstva obce by měl stanovit další podmínky či způsoby zpracování při pořizování i zveřejňování nahrávek obsahujících osobní údaje. Jde o parametry zpracování, které zákon o ochraně osobních údajů ukládá správci osobních údajů vždy nějakým způsobem definovat – v případě zveřejňovaných záznamů je na místě zejména stanovit dobu uchovávání nahrávek, po kterou jsou osobní údaje zpracovávány (a krátce dostupné na Internetu). Nelze však vyloučit ani bližší specifikaci webových služeb, tedy konkrétní nastavení dostupnosti na Internetu.

Nenavrhují se další podrobnosti, např. pevná doba zveřejnění, neboť bude nutné přihlížet ke konkrétním podmínkám každé obce. Návrh je veden principem, že podle poměrů v konkrétní obci bude zajištěno, aby zpracování osobních údajů bylo prováděno účelně, což je základním imperativem ochrany osobních údajů.

6. V čl. X se místo zákona o státním zastupitelství mění zákon č. 201/2002 Sb., o úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ve znění pozdějších předpisů. **Tato připomínka je zásadní.**

Odůvodnění:

O veřejný majetek by nemělo pečovat státní zastupitelství, neboť od roku 1848 je jeho úkolem trestní řízení, nýbrž finanční prokuratura. Návrh předkladatele by znamenal další krok v obnovení všeobecného dozoru prokuratury, což je nežádoucí.

Kontakt: Vít Zvánovec
e-mail: Vít Zvánovec <legislativa@uouu.cz>